energiavirasto
energimyndigheten

2049/030002/2022

Version 3

Anvisning om övervakning och rapportering inom utsläppshandeln av biogas som matas in i naturgasnätet

1 Allmänt

Denna anvisning innehåller information till verksamhetsutövare och kontrollörer om övervakning och rapportering inom utsläppshandeln av biogas som matas in i naturgasnätet. Den kompletterar kommissionens vägledningsdokument 1 och 3 gällande övervakning av biomassa. Energimyndigheten förbehåller sig rätten att vid behov komplettera och ändra denna anvisning.

Artikel 39 leden 3 och 4 i kommissionens förordning (EU) 2018/2066 om övervakning av utsläpp (härefter ”övervakningsförordningen”) innehåller särskilda bestämmelser om fastställande av biogasfraktionen i naturgas från naturgasnätet. Detta gör det möjligt att fastställa biogasfraktionen i gas som matats in i nätet med hjälp av dokumentation av inköp av biogas, förutsatt att de kriterier som anges i övervakningsförordningen och som beskrivs närmare nedan är uppfyllda.

Enligt 34 § 1 mom. i lagen om utsläppshandel (1270/2023) ska biomassabränslena uppfylla hållbarhetskriterierna för att biogas som använts för förbränning ska ha emissionsfaktor noll från och med 2023. Energimyndigheten har en separat anvisning om övervakning och rapportering av biomassabränslen inom utsläppshandeln.

2 Bestämning av och kriterier för biomassafraktionen av gas från naturgasnätet

Den biogas som verksamhetsutövaren rapporterar ska hänföra sig till verkliga köp av biogas. Biogasfraktionen i gas från naturgasnätet ska fastställas med hjälp av dokumentation av köp av biogas. Dokumenten ska visa den köpta biogasens energiinnehåll (MWh), uppgift om vilket naturgasnät biogasen matats in i samt inmatningspunkten för biogas.

Verksamhetsutövaren kan uppge gas från naturgasnätet som biogas med hjälp av inköpsdokumentationen. Verksamhetsutövaren ska dessutom bevisa att

- det inte förekommer någon dubbelräkning av samma biogasmängd, särskilt att den inköpta biogasen inte påstås användas av någon annan, inbegripet genom uppvisande av en ursprungsgaranti för biogasen
- verksamhetsutövaren och producenten av biogasen är anslutna till samma gasnät
- den biogas som använts för förbränning uppfyller de tillämpliga hållbarhetskriterierna.

Om verksamhetsutövaren inte bevisar att dessa kriterier är uppfyllda, ska all gas från naturgasnätet uppges som fossilt bränsle. I följande avsnitt beskrivs varje kriterium och hur dess uppfyllelse ska bevisas.

2.1 Ingen dubbelräkning av biogasen

För rapportering av gas i naturgasnätet som biogas krävs att samma biogasmängd inte dubbelräknas av flera användare, vilket kan undvikas bland annat genom uppvisande av en ursprungsgaranti för biogasen (artikel 39.4 a i övervakningsförordningen). De rapporterade mängderna biogas ska baseras på verksamhetsutövarens verkliga inköp av biogas. Den biogasmängd som rapporterats i utsläppsrapporten får inte överstiga den gasmängd som uppmätts med gasmätare vid anläggningen.

Verksamhetsutövaren ska bevisa att ursprungsgarantierna för den använda biogasen har återkallats i ursprungsgarantiregistret för gas. De återkallade ursprungsgarantierna ska ha beviljats för den mängd och det parti biogas som utifrån inköpsdokumenten rapporteras i utsläppsrapporten. Dessutom ska de återkallade ursprungsgarantierna ha varit i kraft det kalenderår under vilket biogasen enligt verksamhetsutövarens rapport har använts.

2.2 Producenten av biogas och verksamhetsutövaren är anslutna till samma gasnät

Biogasproducenten och verksamhetsutövaren ska vara anslutna till samma gasnät (artikel 39.4 b i övervakningsförordningen). Med samma gasnät avses ett sammankopplat gasnät.

För att kunna uppfylla detta kriterium ska biogassäljaren kunna kan ange vilket naturgasnät biogasen har matats in i samt inmatningspunkten. Verksamhetsutövaren ska dessutom visa att driftstället där biogasen används är anslutet till samma gasnät som producenten av biogasen. Av verksamhetsutövarens dokumentation av inköp av biogas ska framgå vilket naturgasnät biogasen har matats in i samt inmatningspunkten för biogasen.

Specialsituationer uppkommer när biogas matas in i naturgasnätet, men transporteras delvis också på något annat sätt än i rörledningssystem (t.ex. flytande biogas som transporteras mellan naturgasnätet och ett separat nät eller från en uttagspunkt till en anläggning som omfattas av utsläppshandeln). Då tillämpas samma krav som på gas som transporteras via naturgasnätet från biogasproducenten till anläggningen. Utsläppen från transporten och kondenseringen av biogas beaktas vid bedömningen av biogasens hållbarhet.

2.3 Biogasen uppfyller hållbarhetskriterierna enligt hållbarhetslagen (tillämpas fr.o.m. 2023)

Utöver fastställandet av biogasfraktionen ska verksamhetsutövaren från och med den 1 januari 2023 bevisa att den biogas som använts för förbränning uppfyller hållbarhetskriterierna för att kunna rapportera biogasen med emissionsfaktor noll (34 § 1 mom. i lagen om utsläppshandel 1270/2023). Biogasen ska uppfylla de kriterier som fastställs i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013), och verksamhetsutövaren ska bevisa detta på det sätt som anges i den lagen. Mer information om hållbarhetskriterierna för biomassa samt Energimyndighetens anvisningar om utredning om hållbarheten för biomassabränslen finns på https://energiavirasto.fi/sv/hallbarhetskriterier.

De hållbarhetsintyg med vilka hållbarheten hos biogasen intygas och de ursprungsgarantier som återkallas för att undvika dubbelräkning ska gälla samma mängd och samma parti biogas.

2.4 Biogas som matats in i gasnät inom EU/EES

Då kriterierna enligt avsnitten 2.1–2.3 ovan uppfylls kan en verksamhetsutövare uppge gas som matas in på naturgasnätet inom EU/EES som biogas (se avsnitt 3 om komplettering av övervakningsplanen med biogas som matats in i nätet). Enligt artikel 39.4 i övervakningsförordningen ska verksamhetsutövaren på ett för Energimyndigheten tillfredsställande sätt bevisa att kriterierna uppfylls. Energimyndigheten bedömer i varje enskilt fall om kriterierna för uppgivande av biogas som matats in i nätet utomlands uppfylls. Frågor gällande kriterierna och uppfyllandet av dem kan riktas till paastolupa@energiavirasto.fi.

Verksamhetsutövaren ska lämna in samma uppgifter och bevis enligt avsnitten 2.1–2.3 för såväl utländsk biogas som inhemsk biogas. Utländsk biogas omfattas dessutom av vissa specifika krav. En stor del av naturgasnäten i EU-staterna är sammankopplade och kan betraktas som ett nät. Ett naturgasnät som ligger i ett land som hör till EES-regionen ska vara anslutet till samma gasnät som EU:s medlemsländer, så att det kan anses ligga i samma gasnät.

Avgångslandet ska ha ett ursprungsgarantisystem enligt REDII för att undvika dubbelräkning av biogas. Dessa system är inte identiska i samtliga EU- och EES-stater. Verksamhetsutövaren ska återkalla ursprungsgarantierna för den mängd och det parti biogas som köpts. Ursprungsgarantier som beviljats inom EU eller EES erkänns också i Finland i enlighet med 16 § i ursprungsgarantilagen. Dessa ursprungsgarantier utfärdade i andra EU- och EES-länder avser antingen nationella ursprungsgarantier utfärdade i dessa länder eller, från 1 februari 2024, European Energy Certificate System (EECS) ursprungsgarantier från European Association of Issuing Bodies (AIB). Gasgrid Finland Oy är medlem i AIB.

När det gäller nationella ursprungsgarantier som beviljats i ett annat EU- eller EES-land kan man komma överens om att de överförs manuellt eller internationellt med en annullering av Ex-Domain. Vid en annullering av Ex-Domain återkallas ursprungsgarantin i utfärdarlandet till förmån för förbrukning i Finland. Annullering av Ex-Domain kräver en överenskommelse mellan Gasgrid Finland Oy, som ansvarar för det finska ursprungsgarantiregistret, och den aktör som ansvarar för ursprungsgarantiregistret i utfärdarlandet inom EU. Förbrukningen av ursprungsgarantier som omfattas annullering av Ex-Domain ska bevisas med ett intyg från Gasgrid Finland Oy. Verksamhetsutövaren ska på samma sätt som för gas som producerats och matats in i nätet i Finland säkerställa att de återkallade ursprungsgarantierna och de hållbarhetsintyg som utfärdats för att påvisa hållbarheten gäller samma mängd och parti biogas.

Mer information om överföring av ursprungsgarantier från register i ett EU/EES-land och om annullering av Ex-Domain finns i Gasgrid Finland Oy:s villkor för ursprungsgarantisystemet för gas och väte. Frågor gällande överföring av ursprungsgarantier och annulleringar av Ex-Domain kan riktas till customerservice@gasgrid.fi.

När det gäller AIB:s EECS-ursprungsgarantier kan överföringar av dessa ursprungsgarantier göras från den 1 februari 2024 via AIB:s elektroniska överföringsplattform Hub direkt mellan AIB:s medlemsländer. Hub är integrerat i det finska ursprungsgarantiregistret. Du kan också kontakta customerservice@gasgrid.fi för frågor som rör överföringar och annulleringar av EECS-ursprungsgarantier.

3 Uppgifter om biogas i planen för övervakning av utsläpp

Om gas från naturgasnätet rapporteras helt eller delvis som biogas, ska verksamhetsutövaren lägga till ett nytt blandat bränsle i planen för övervakning av utsläpp. Den fossila komponenten i blandat bränsle uppges som naturgas och biomassakomponenten väljs från bränsleklass 22.30.40 Biometan (från naturgasnätet).

Uppgifter om att bestämma mängd av bränslemängd beskriver hur den totala mängden gas som tas från naturgasnätet som ska förbrännas bestäms. Bestämningen av biogasandelen specificeras under skattningsmetoden för biomassaandel och på informationskort 4.

Biomassafraktionen i blandat bränsle fastställs med hjälp av nivå 2 (biomassafraktionen fastställs med en metod som godkänts i enlighet med artikel 39.2 andra stycket i kommissionens förordning om övervakning och rapportering av utsläpp). Vid metoden för fastställande av biomassafraktionen ska anges hur uppfyllelsen av de ovannämnda kriterierna bevisas och hur biomassafraktionen beräknas.

Dessutom ska på uppgiftskort 4 i planen för övervakning av utsläpp redogöras för det förfarande som används för att bestämma mängden biogas utifrån inköpsdokumentationen i enlighet med artikel 39.4 i övervakningsförordningen. Informationskort 4 bör även innehålla ett förfarande för att bevisa att den biogas som använts för förbränning uppfyller hållbarhetskriterierna.

Gällande biogas som matats in i nätet inom EU/EES ska verksamhetsutövaren utöver de ovannämnda uppgifterna uppge följande information på uppgiftskort 4 i övervakningsplanen:

- biogasens ursprungsland
- biogasens väg till anläggningen (var biogasen producerades, vilket gasnät den matades in i och vilka gasnät och vägar den reste längs)
- bevis om biogasens hållbarhet för hela värdekedjan
- sätt att återkalla ursprungsgarantierna